thl

Turvakodit

Lapset turvakodissa

Lähisuhdeväkivalta ja lapset

thl.fi/turvakodit

Turvakodit

Turvakodissa lasten kanssa tehtävä työ

Lapsella on oikeus saada apua koettuaan tai todistettuaan lähisuhdeväkivaltaa.

Turvakodissa lapsella on oikeus olla turvassa ja tulla näkyväksi.

Lapsi on aikuisen tavoin turvakodin asiakas. Huomioitavaa on, että lapsi on voinut ennen turvakotiin tuloa kokea traumaattisen tapahtuman, kuten esimerkiksi henkistä ja/tai fyysistä väkivaltaa, väkivallan uhkaa tai vanhempien välistä väkivaltaa. Lapsi voi tarvita turvakotijakson aluksi kriisityötä sekä vakauttamista.

Turvakodilla työskennellään kaikkien asiakkaiden kanssa, myös lapsien. Työskentely tapahtuu yhteistyössä turvakodissa olevan vanhemman ja tarvittavien viranomaistahojen (esim. lastensuojelu) kanssa.

Lapsella on oikeus turvaan, hoivaan ja huolenpitoon.

Turvakodissa lapsi saa oman työntekijän, jonka kanssa sovitaan yhteisiä tapaamisia. Lapsen kanssa työskentelyllä tarkoitetaan lapsen huomioimista kaikessa turvakodissa tehtävässä työssä ja lapsen kohtaamista turvakodin arjessa. Työskentelyssä ja sen suunnittelussa huomioidaan lapsen ja perheen tilanne yksilöllisesti.

Lapsen ollessa vauvaikäinen tai hyvin pieni, työskentelyä tehdään yhdessä vanhemman kanssa lapsen näkökulma huomioiden. Jos perheessä on useampi lapsi, myös sisarustapaamiset ovat mahdollisia.

Turvakodilla työskentelyn sisältö

Työskentelyn tavoitteena on lapsen kuulluksi tuleminen ja fyysisen ja psyykkisen turvallisuuden lisääminen. Lapsen omia vahvuuksia tunnistetaan ja tuetaan. Lapsen kanssa työskentelyssä käytetään erilaisia menetelmiä. Keskeistä

Lapsella on oikeus tietää ja saada tietoa.

on yhdessä tekeminen ja leikki sekä keskustelut arkeen iloa tuovista asioista.

Lapselle annetaan mahdollisuus puhua väkivaltatapahtumasta ja sen aiheuttamista tunteista ja ajatuksista. Lapselle annetaan ikätasoista tietoa väkivallasta ja kerrotaan väkivaltakokemuksen erilaisista vaikutuksista. Lapsella ei välttämättä ole sanoja kokemuksilleen, ja väkivallan vaikutukset voivat näkyä muun muassa unettomuutena, vatsakipuna tai levottomuutena. Lapsen on tärkeä tietää, että väkivalta ei ole koskaan lapsen syytä.

Lapsen yksilötapaamisissa voidaan käydä läpi mm. seuraavia teemoja: perhesuhteet ja muut läheiset ihmissuhteet, väkivallan riskinarviointi ja turvallisuuden lisääminen, väkivalta ilmiönä (ikä- ja kehitystasoisesti), turvataidot sekä lapsen voimavarat ja vahvuudet ja niiden lisääminen.

Suojassa-menetelmä

Turvakodilla on käytössä Suojassa-menetelmä, joka sisältää omat haastattelut turvakodilla olevalle vanhemmalle ja lapselle. Haastatteluilla kartoitetaan väkivallan kokemuksia ja väkivallalle altistumista sekä väkivallan vaikutuksia. Menetelmän avulla selvitetään väkivaltaan liittyviä riski- ja suojatekijöitä, jotta perhettä voidaan auttaa paremmin. Työskentelystä tehdään yhteenveto, joka voidaan toimittaa lastensuojelulle. Suojassa-menetelmä on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tukema menetelmä.

Lapsen erityistarpeiden huomioiminen

Lapsen erityistarpeet huomioidaan lapsen kanssa työskenneltäessä. Tarvittaessa lapsen kanssa käytetään tapaamisissa tulkkia ja huomioidaan lapsen taustaan liittyvät asiat.

Kirjaaminen

Turvakodin asiakastyön kirjaamisen velvoitteet perustuvat asiakastietolakiin. Lapsen huoltajilla on oikeus saada lastaan koskevat asiakirjat turvakotijakson päätyttyä. Lisätietoja asiakirjojen luovutuksesta saa turvakodilta.

Vanhemmuus-työskentely

Turvakodille lapsen kanssa tullut vanhempi saa tietoa väkivallasta lapsen näkökulmasta. Vanhempaa tuetaan ylläpitämään säännöllistä päivärytmiä, joka lisää lapsen turvallisuuden tunnetta.

Ilmoitusvelvollisuus

Turvakodin työntekijöillä on lakisääteinen velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus jokaisesta turvakotiin tulleesta lapsesta, sekä kotiin jääneistä alaikäisitä lapsista. Ilmoitus aloittaa lastensuojelutarpeen arvioinnin, jonka aikana arvioidaan, tarvitseeko perhe tukea sosiaalipalveluista.

Vaikka väkivalta ei suoraan kohdistuisi lapseen, on sen keskellä eläminen haitallista lapsen kasvulle ja kehitykselle.

Lisätietoja

Lisätietoja turvakodissa tehtävästä työstä ja turvakodin arjesta saat turvakodilta.

Turvakodin henkilökunnalla on koulutusta lähisuhdeväkivallasta sekä lasten kanssa työskentelystä.

Lapset turvakodissa -laatusuosituksesta voit lukea lisää turvakodissa lasten kanssa tehtävästä työstä.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos thl.fi